

Ons pedagogisch handelen kinderdagverblijf De Lanteerne

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Maart 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Hanneke Siebelink.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

In 2024 staat het stimuleren van samenspel van de kinderen centraal binnen het kinderdagverblijf. Dit doen we o.a. door kinderen onderling op elkaar te betrekken en ze te ondersteunen bij sociale vaardigheden m.b.t. samenspelen.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van ons team.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 22,8 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- We starten de ochtend in de groepsruimte. Bij binnenkomst begroeten we alle kinderen en nemen de tijd om met hen te praten. Als kinderen verdrietig zijn benoemen we wat we zien en proberen we kinderen te troosten. Ook als kinderen blij zijn benoemen we wat we zien en geven we kinderen de mogelijkheid te vertellen waarom ze vrolijk zijn. Daarna mogen zij vrijspelen tot 9.00 uur. Dan start ons dag programma. We starten vaak met een dansje of boek en het goedemorgen liedje.
- We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij onderwerpen waar de kinderen mee bezig zijn. Bijvoorbeeld een verjaardag, broertje/zusje. We proberen hier zoveel mogelijk aandacht aan te schenken door het kind te laten vertellen.
- Bij het verschonen van een kind, proberen we met onze aandacht bij het kind te zijn. We kijken naar het kind en praten ermee. We kijken naar waar de aandacht van het kind naar uitgaat, welke emoties het laat zien. We proberen te verwoorden wat het kind ervaart (dat aankleedkussen is koud hè!). Je kunt aan het lichaam en gezicht van het kind zien dat het veel te vertellen heeft. Omdat je op het 'verhaal' van het kind reageert, reageert hij/zij weer op jou en zo krijg je een mooi gesprek. We passen ons aan het tempo van het kind aan. Als we tijd hebben en het kind het leuk vindt, doen we ook nog een kort spelletje zoals zachtjes kriebelen, blazen. Kinderen genieten van deze een-op-een aandacht.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- De ruimte is zo ingedeeld dat er voor kinderen ruimte is om zich even terug te trekken, bijvoorbeeld met een boekje op de bank, maar ook om contacten aan te gaan met anderen, bijvoorbeeld f bouwen op het speekleed of knutselen aan tafel. We kijken goed waar een kind behoefte aan heeft en helpen het waar nodig om hierin een goede keus te maken.
- Peuters hebben veel behoefte aan ruimte om lekker te bewegen. We gaan daarom dagelijks naar buiten om te spelen of wandelen. Ook als het weer iets minder is, bijvoorbeeld met regen, proberen we toch even lekker naar buiten te gaan. Als een pedagogisch medewerker een activiteit aanbiedt, probeert ze in te spelen op de interesse en behoefte van de kinderen. Bijvoorbeeld: Als een groepje kinderen veel energie hebben en erg druk zijn proberen we naar buiten te gaan, even dansen of een beweegactiviteit aan te bieden. We creëren kansen en we grijpen kansen om de ontwikkeling te stimuleren. Hoe jonger een kind hoe meer het leren in het hier en nu plaatsvindt. Het woord "regen" krijgt pas betekenis als het kind de regen kan voelen, zien en horen. Hoe ouder het kind (verder in ontwikkeling), hoe meer we een activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Met behulp van spel en taal creëren we een situatie die kinderen herkennen en een betekenis heeft.
- Baby's die nieuw op ons kinderdagverblijf komen vinden het vaak spannend om in hun bedje op de slaapkamer te slapen. Een 'groot' bed in een onbekende ruimte. We bieden deze kinderen dan ook de mogelijkheid om in een klein verrijdbaar bedje op de groep te slapen.
- De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een andere groep kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Bram verstaat een ander kind niet zo goed. We laten ze eerst zelf proberen om hieruit te komen voordat we gaan helpen. Kun je ook laten zien wat je wilt? Bijvoorbeeld door iets voor te doen, aan te wijzen of uit te beelden?
- We laten de kinderen bij ons in eerste instantie zoveel mogelijk zelf proberen. Zelf je jas aan doen, zelf naar de wc gaan, zelf je handen wassen, brood smeren, zelf je schoenen aandoen etc. Ook bij conflictjes tussen kinderen onderling stimuleren we kinderen om te proberen deze zelf op te lossen. We bieden waar nodig een helpende hand.
- We proberen de activiteiten van kinderen niet abrupt te onderbreken. Als het spel van een kind onderbroken moet worden omdat er bijna een andere activiteit wordt gestart bereiden we het kind daarop voor. “We gaan zo aan tafel, dus nog even spelen en dan gaan we samen zitten op het kleed om het opruimen te bespreken”.
- We bieden een uitnodigende omgeving: veel materiaal staat op kind hoogte zodat kinderen het zelf kunnen pakken.
- Ook bij de jongste kinderen benoemen we wat we gaan doen, bijvoorbeeld waarom we het gaan oppakken of wanneer we een slabber om gaan doen

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeeld

- We proberen aan te sluiten bij wat kinderen ons vertellen. Bijvoorbeeld door bladeren en/of beestjes te gaan zoeken in de tuin als kinderen vertellen over de herfst.
- De leeftijdsopbouw van de verticale groepen wisselt nogal. We passen de ruimte hierop aan. Hebben we veel baby's wordt de babyhoek gebruikt voor de baby's. Zijn die er niet zoveel dan gebruiken we die hoek vaak voor de grotere kinderen. De ene keer zetten we er duplo in, de andere keer auto's, enz.
- We werken met thema's en bieden activiteiten aan die binnen dat thema passen. Met die activiteiten stimuleren we de verschillende ontwikkelingsgebieden: de verstandelijke ontwikkeling, de taal- spraakontwikkeling, de sociaal- emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling en de creatieve ontwikkeling.
- Thema's worden gekozen uit onderwerpen die kinderen kennen en bezighouden zoals: Dieren, winkelen maar ook de seizoenen. Activiteiten zijn weer gericht op het thema, dus tijdens de herfst spelen en knutselen we met bladeren, kastanjes enz.
- We streven naar een goede balans tussen georganiseerde activiteiten en vrij spel. Kinderen leren tijdens het vrij spelen keuzes maken en zichzelf bezighouden. Het activiteiten aanbod geeft structuur en uitdaging

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- De structuur van de ochtend bestaat altijd uit vaste momenten op vaste tijdstippen (afscheid nemen van ouder voor 9.00 uur, vrij spelen, fruit eten, activiteit, slapen, eetmomenten, etc.). Kinderen herkennen dit ritme vaak snel en hebben hier houvast aan.
- De meeste kinderen slapen tussen de middag. Sommige peuters die al wat ouder zijn hoeven niet meer naar bed, maar rusten wel in de middag op een stretcher op de groep met bijvoorbeeld een boekje.
- Om 9.00 uur gaat de deur op slot. Kinderen die later komen vangen we op bij de deur om de rust op de groep te bewaren.
De groepsruimte heeft vaste speelhoeken. Deze speelhoeken zijn meestal op dezelfde manier ingericht en geven de kinderen daardoor houvast. Soms wordt een gedeelte van de ruimte iets anders ingericht in verband met een thema. Maar de hoofdindeling en de vertrouwde plekken blijven gehandhaafd.
- We nemen de tijd om nieuwe gezichten in de groep voor te stellen. Dit kunnen zowel kinderen als inval pedagogisch medewerkers zijn.
- We zorgen ervoor dat kinderen zoveel mogelijk in een vaste structuur (van thuis) blijven. We sluiten aan bij de voeding- en slaapmomenten die het kind ook thuis heeft, dit tot ongeveer 1 jaar. Dan gaan ze langzaam over in het ritme wat alle kinderen bij het kinderdagverblijf hebben.
- We nemen zelf duidelijk afscheid van kinderen als een pedagogisch medewerker naar huis gaat. We zwaaien en zeggen: “Tot ziens!”
- Kinderen hebben allemaal een eigen mandje of rugzak en kapstok.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Wil het kind graag spelen met een broer/zus bij de bso dan kijken we of dit mogelijk is en hoe het die dag gaat in beide groepen. Dit doen we in overleg met de bso.
- We stimuleren kinderen om zelf oplossingen te bedenken en elkaar waar het kan te helpen. Kan je niet bij de potloden? Misschien kan het kind wat naast jou zit er wel bij!
- Ook baby's hebben zichtbaar plezier als ze bij elkaar zijn, elkaar zien of aanraken
- Mochten er conflicten ontstaan leren we kinderen dit samen op te lossen. We houden in de gaten hoe het conflict verloopt. We grijpen niet meteen in, behalve als ze elkaar pijn doen of als de situatie ongelijkwaardig is
- We stimuleren kinderen om voor zichzelf op te komen. Met een kind dat minder weerbaar is gaan we samen naar het andere kind toe en helpen het zijn eigen antwoord te verwoorden.
- Als we buiten gaan spelen dan stimuleren we de kinderen zelf hun jas en schoenen aan te trekken. Als het de kinderen niet lukt dit zelf te doen dan vragen we andere kinderen of ze willen helpen. Op deze wijze proberen wij positieve contacten tussen kinderen te stimuleren
- We leren kinderen dat ze speelgoed waarmee ze gespeeld hebben moeten opruimen. Dit doen we door samen met de kinderen op te ruimen en positief gedrag te benoemen. We benoemen dan hardop: "Luuk, heel fijn dat je de blokken aan het opruimen bent!" of "Wie wil mij meehelpen met het opruimen van deze auto's?" Op deze manier proberen wij de kinderen te betrekken bij het opruimen

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leren kinderen zorgvuldig om te gaan met hun omgeving en de materialen die we gebruiken. We leggen uit waarom we de dingen doen die we doen. We ruimen op omdat spullen anders kwijtraken of stuk gaan. – Iedereen is anders, die verschillen accepteren we en leggen we de kinderen uit. Cato kan misschien nog niet zo duidelijk praten, maar ze kan wel heel hard rennen buiten. We zijn positief over elkaars kunnen en benadrukken sterke kanten van elkaar. De peuters leren zo op een respectvolle manier naar elkaar kijken en gaan op een positieve manier met elkaars verschillen om.
- We zijn trots op creaties van kinderen en leren peuters om zorgvuldig met elkaars werkjes om te gaan. Piet tekent een andere vis dan Henk maar ze zijn wel beide een vis en beide goed.
We leren kinderen naar elkaar te luisteren. Als kinderen ons iets vertellen hebben we aandacht voor ze en leren we de kinderen op elkaar te wachten. We benoemen dit door te zeggen: "Nu vertelt Anne iets. Als zij klaar is, mag jij iets vertellen".
- Als kinderen willen wisselen van spelmateriaal, leren wij ze dat ze het spel eerst op moeten ruimen voordat ze iets nieuws pakken.
- Peuters zijn in de leeftijd dat ze oog krijgen voor hun omgeving en de andere kinderen in de groep. Als een kind iets nog niet kan of bij sommige dingen een bepaalde pedagogische behandeling krijgt, valt dat de andere peuters vaak op. We benoemen dan altijd wat ze zien en verklaren dit: "Renske vindt het soms nog lastig om..., daarom help ik even." Of "Bas is nog wat kleiner, die gaat dat nog leren". Door dit op een positieve manier te benoemen gaan de kinderen op een respectvolle manier naar elkaar kijken: "Kijk! Nu kan Renske het wel!".
- We leren kinderen 'Nee' of 'Stop, hou op' te zeggen als ze iets niet willen. 'Nee of stop' betekent voor andere kinderen 'Stop'. Zo leren kinderen dat ze op tijd stoppen met iets wat de ander niet leuk vindt. Van de andere kant leren we kinderen om ook positieve dingen tegen elkaar te zeggen. Als een kindje ons vertelt dat hij een ander kindje lief vindt, suggereren we hem/haar dit ook zelf tegen dat kindje te zeggen. Dat hij of zij daar blij van wordt.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeeld

- De pedagogisch medewerkers hebben meerdere keren per jaar een teamoverleg. Hierin bespreken zij thema's en activiteiten. Bijvoorbeeld de oudere peuters kennis laten maken met werkjes die ze op school kunnen verwachten of aanwijzend tellen en het herkennen van cijfers.
- Via het Ouderportaal houden we voor kinderen tot één jaar een schriftje bij. Daarin beschrijven we hoe de dag is verlopen en het eet- en slaapritme. Na de eerste verjaardag beschrijven we dit niet meer dagelijks maar komt er regelmatig een korte beschrijving van een activiteit of delen we foto's van een activiteit met ouders
- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat.
- We hebben regelmatig oudergesprekken. Het eerste gesprek is het plaatsingsgesprek. In dit gesprek vragen we naar de opvoedingsgewoontes en eetgewoontes. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van de ouders. Vast staan de drie maanden evaluaties en de jaarlijkse vijftien-minuten-gesprekken. Als we merken dat ouders behoefte hebben aan meer gesprekken bieden wij hun daartoe de mogelijkheid.
- De breng- en haalmomenten zijn belangrijke contact momenten. Wij maken voor iedere ouder tijd om te vertellen hoe de dag is geweest voor hun kind. Als er behoefte is aan een uitgebreidere uitwisseling over het gedrag van het kind of opvoedingsvragen, maken wij een afspraak met de ouder(s) ieder kind krijgt bij het kinderdagverblijf een mentor toegewezen. Ouders kunnen altijd bij de mentor terecht. De mentor voert jaarlijks een observatie uit en bespreekt deze met de ouders tijdens een tien-minuten-gesprek. Als we ons zorgen maken over een kind, maken we met de ouders een afspraak om de zorgen uit te spreken en met de ouders hierover te praten. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen. We maken afspraken voor hoe we het verder samen kunnen en willen aanpakken en houden met de ouders hier contact over (evalueren)
- Voordat het kind naar de basisschool gaat krijgen ouders van ons een overdracht boekje mee. De AKIB (alle kinderen in beeld). Deze wordt ingevuld door ouders en door de pedagogisch medewerker en daarna mee naar de basisschool genomen.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Wij hebben een aangrenzende tuin aan het kinderdagverblijf. De tuin biedt volop mogelijkheid om lekker te spelen en ontdekken. Speelgoed e.d. wordt overdag veel meegespeeld buiten. Dit is wel opgeruimd voordat de eerste pedagogisch medewerker naar huis gaat aan het einde van de dag.
- Als kinderen vallen proberen we hen zoveel mogelijk te stimuleren zelf weer op te staan. De schrik bij kinderen neemt hierdoor vaak snel af en kinderen zijn vaak trots op het feit dat ze het 'probleem' zelf hebben opgelost.
- Als een kind bijvoorbeeld de glijbaan erg spannend vindt dan gaan we ernaast staan en geven een paar aanwijzingen hoe ze het moet doen. Op deze manier voelt het kind zich veilig. Wanneer een kind dit zo een aantal keren ervaren heeft krijgt het meer zelfvertrouwen en ontdekt het dat ze het zelf kan.
- De grens is vooral als de eigen veiligheid of die van andere kinderen in het geding is.

Vierogenprincipe

Dit principe is verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden.

Bij De Lanteerne realiseren we dit op de volgende manier: de meeste deuren zijn voorzien van (veiligheid)glas, zodat je altijd de groep in kan kijken. In het gebouw werken naast de pedagogisch medewerkers veel leerkrachten. Er is op kantoor ook regelmatig iemand aanwezig. De pedagogisch medewerkers van de bso zijn dagelijks tot 18.00 uur aanwezig. Medewerkers zijn bijna nooit alleen in het gebouw.

Achterwacht

In situaties dat er slechts één beroepskracht in het kinderdagverblijf wordt ingezet en er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kind ratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is er bijna altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig.

Vier dagen in de week is de voorschoolse opvang aanwezig vanaf 7.30 uur. Van 8.00 tot 8.30 uur en de bso van 14.00 tot 18.00 uur. Tijdens schoolvakanties is de bso de hele dag open en zijn er altijd meerdere pedagogisch medewerkers aanwezig. Mocht er geen tweede volwassene in het gebouw zijn, dan houdt de pedagogisch medewerker pauze in het gebouw.